

USTAVNI SUD CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2023. godine razmotrila je inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 293 st. 1 i 4 Zakonika o krivičnom postupku ("Službeni list Crne Gore" br. 57/09, 49/10, 35/15 i 145/21) koju je podnijela Nina Radović Sentić, advokatica iz Podgorice.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

Podnositeljka inicijative navodi da odredbe člana 293 st. 3 i 4 Zakonika o krivičnom postupku ("Službeni list Crne Gore" br. 57/09, 49/10, 35/15 i 145/21) nisu u saglasnosti sa čl. 16 i 37 Ustava, kojima je propisano: da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju *način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 stav 1 tačka 1)* i da *se svakome jemči pravo na odbranu, a posebno: da na jeziku koji razumije bude upoznat sa optužbom protiv sebe; da ima dovoljno vremena za pripremanje odbrane i da se brani lično ili putem branioca kojega sam izabere (član 37)*. U bitnom, podnositeljka smatra da je suprotno sa navedenim Ustavnim principima, u Zakoniku o krivičnom postupku, tačnije u članu 293 stav 1, propisano da se optužnica dostavlja sudu radi kontrole i potvrđivanja, a ovo iz razloga što, po njenom mišljenju, iz navedene odredbe zakonika proizilazi da se optužnica istovremeno ne dostavlja i okrivljenom.

U konačnom, u inicijativi se navodi i da predsjednik vijeća na ročištu koje se održava radi kontrole i potvrđivanja optužnice, ne upoznaje sve prisutne sa stavovima okrivljenog i njegovog branioca, već oni to rade samostalno. Podnositeljka inicijative smatra da se stvara privid da predsjednik vijeća zastupa optužnicu i da je već usvojio navode iz iste.

Smatramo da su navodi inicijative neosnovani.

Naime, kada se osporene odredbe dovedu u vezu sa daljim tekstom člana 293 Zakonika o krivičnom postupku, ne može se tumačiti na način kako to tvrdi podnositeljka inicijative.

Na ročištu povodom kontrole optužnice, a nakon što tužilac iznese dokaze na kojima se optužnica zasniva, okrivljeni i branilac mogu, u skladu sa članom 293 stav 4 Zakonika o krivičnom postupku, da ukažu na propuste u istrazi, na nezakonite dokaze, ili da nema dovoljno dokaza za osnovanu sumnju da je okrivljeni izvršio krivično djelo koje je predmet optužbe, kao i da ukažu na dokaze koji idu u korist okrivljenom. Iz pomenutog se zaključuje da okrivljeni i njegov branilac imaju pravo da se upoznaju sa optužnicom, obzirom da drugačije nije moguće osvrnuti se na istu i eventualno pružiti dokaze protiv optužnice na ročištu za kontrolu.

Posebno, kada se ovo dovede u vezu sa članom 164 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku, u kojem je propisano da poziv okrivljenom upućuje organ koji vodi krivični postupak, dakle sud a ne tužilaštvo, pa nije moguće očekivati da se od strane tužilaštva optužnica dostavi i okrivljenom. Nadalje, sam koncept vođenja postupka upućuje da je organ koji vodi postupak, a to je sud, dužan da dostavlja pozive, pa između ostalog i za ročište povodom kontrole optužnice.

S tim u vezi, predsjednik vijeća prilikom pozivanja stranaka za ročište, treba da omogući da se okrivljeni i branilac, u skladu sa njihovim interesima blagovremeno upoznaju sa sadržinom optužnice, kako bi se na ročištu o njoj mogli izjašnjavati, na način kako je to propisano.

Međutim, ukoliko se to ipak ne bi desilo, okrivljeni i njegov branilac imaju pravo da traže odlaganje ročišta za kontrolu optužnice, a sve u cilju blagovremene pripreme za ročište. Ovo iz razloga što je članom 193 Zakonika o krivičnom postupku propisano, da se pismeno za koje je po ovom zakoniku određeno da se ima lično dostaviti, predaje neposredno licu kome je upućeno. Dalje, članom 195 stav 4 Zakonika, propisano je da se okrivljenom, braniocu ukoliko ima branioca, optužnica, optužni predlog, privatna tužba i sve odluke od čijeg dostavljanja teče rok za žalbu ili prigovor, dostavljaju u skladu sa članom 194 ovog zakonika, koji se odnosi na posredno dostavljanje kada lična dostava nije moguća.

Stoga, uzimajući u obzir citirane zakonske odredbe, i tumačenjem svih pojedinačno, ali i u međusobnoj vezi, smatramo da okrivljenom nije povrijeđeno pravo na odbranu.

Pored toga smatramo da nije prihvatljiv navod podnositeljke inicijative da bi sud trebao da upozna sve prisutne i sa stavovima okrivljenog i njegovog branioca, a ne samo sa sadržajem optužnice. Ovo zbog toga što sud vodi postupak, a taj postupak se vodi kao rezultat sprovedene istrage i podignute optužnice, a izlaganje predsjednika vijeća svodi samo na upoznavanje sa sadržinom optužnice, čime se olakšava kako tužiocu, ali i okrivljenom i njegovom braniocu da, nakon izlaganja predsjednika vijeća o sadržini optužnice, kao nadležnog za vođenje postupka, svako sa svog aspekta iznese dokaze za ili protiv osnovanosti optužnice.

Iz svega navedenog proizilazi da, osporena odredba čl. 293 st. 3 i 4 Zakonika o krivičnom postupku nije nesaglasna sa članovima 16 i 37 Ustava Crne Gore.

No bez obzira na izraženi stav, Ministarstvo pravde će, obzirom da je u toku priprema Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku, ovu inicijativu dostaviti članovima radne grupe koja radi na ovim izmjenama, kako bi i sa aspekta sudijske i tužilačke prakse mogla biti razmotrena.

Broj:

Podgorica: _____ 2023. godine

VLADA CRNE GORE

P R E D S J E D N I K

Dr Dritan Abazović